PROPIS OBILJEŽAVANJA MEVLUDA

IMAM ABDUL-'AZIZ B. ABDULLAH B. BAZ, RHM.

Propis obilježavanja mevluda

Šejh Abdul-'Aziz b. Abdullah b. Baz, rhm.

- preselio na ahiret 1420. h. god. -

وَجَادِلْهُم بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ

S arapskog preveo i bilješkama popratio:

Amir I. Smajić

Medina, 1439 h. god. / 2017 god.

U ime Allaha, Svemilosnog, Milostivog!

Zahvala pripada Uzvišenom Allahu i neka su salavati i selami na Allahovog poslanika Muhammeda, njegovu časnu porodicu, ashabe i sve one koji budu slijedili njegovu uputu.

Mnogo je onih koji me u zadnje vrijeme pitaju o propisu obilježavanja Poslanikovog, sallallahu alejhi ve sellem, rođendana – mevluda[1], te ustajanja njemu

---

[1] Inače se obilježava 12. rebi'ul-evvela po hidžretskom kalendaru, po mišljenju onih historičara koji smatraju da je to datum Poslanikovog, sallallahu alejhi ve sellem, rođenja, iako islamski učenjaci nisu jednoglasni u vezi s tim. U vjerodostojnim predajama je potvrđeno da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rođen u ponedjeljak (Vidjeti: *Sahih Muslim*, br. 1162), ali nije naznačeno kojeg tačno datuma. Jedni učenjaci kažu da je rođen 2. rebi'ul-evvela, drugi kažu 8. rebi'ul-evvela, treći tvrde 10. rebi'ul-evvela, a četvrti 12. rebi'ul-evvela i to je stav većine učenjaka, dok peti govore 17. rebi'ul-evvela. (Vidjeti: Ibn Kesir, *El-Bidaje ven-nihaje*, 3/374-376). Međutim, ima i onih koji tvrde da je rođen u ramazanu, drugi kažu u saferu itd. Neki od savremenih historičara, koristeći se kosmološkim proračunima, tvrde da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, ipak rođen 9. rebi'ul-evvela, jer se taj datum poklapa s ponedjeljkom. (Vidjeti: Hudajri, *Nurul-jekin*, str. 9).

na noge prilikom donošenju salavata i selama i drugim djelima koja prate obilježavanje mevluda.

Kažem, kao odgovor onima koji pitaju, da nije dozvoljeno obilježavati Poslanikov, sallallahu alejhi ve sellem, rođendan, niti rođendan bilo koga drugog od ljudi, zato što je to novotarija koja je naknadno uvedena u vjeru i pripisana istoj.

Sam Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, nije slavio mevlud, niti su to radile njegove pravedne halife[2], niti iko drugi od njegovih ashaba, radijallahu anhum. Mevlud, također, nije slavio niko iz odabranih generacija koje su došle nakon ashaba. Dakle, u tri prve, ispravne i odabrane generacije mevlud je bio nepoznanica.[3] Nema sumnje da su oni najbolje

---

Bilo kako bilo, nema jasnog argumenta koji ukazuje na tačan datum njegovog rođenja, a Allah najbolje zna.

[2] Ebu Bekr es-Siddik, Omer b. el-Hattab, Osman b. Affan i Alija b. Ebi Talib, radijallahu anhum, a oni su najodabraniji ashabi Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem.

[3] Prvi koji su počeli sa proslavom mevluda bili su vladari u Egiptu, Ubejdije/Fatimije, u 4. hidžretskom stoljeću. Pored Poslanikovog, sallallahu alejhi ve sellem, rođendana oni su slavili i rođendane Alije, Hasana, Husejna, Fatime i dr., a obilježavali su i mnoge druge neislamske praznike. (Vidjeti: Makrizi, *El-Mevā'izu vel-'iatibār*, 2/436; Kalkašendi, *Subhul-e'aša*, 3/576). Ubejdije sebe nazivaju Fatimijama tvrdeći da vode porijeklo od Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, kćerke Fatime, radijallahu anha, ali su poznati muslimanski historičari dokazali netačnost te tvrdnje. (Vidjeti: Ibn Hillikān, *Vefejātul-*

poznavali sunnet Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, te da su ga više voljeli i potpunije slijedili od svih onih koji su došli nakon njih.

Vjerodostojnim lancem prenosilaca zabilježeno je da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Onaj ko u ovu našu vjeru uvede ono što nije od nje, neće mu biti primljeno."*[4], tj. biće odbačeno. U drugom hadisu Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao je: *"Oporučujem vam slijeđenje mog sunneta i sunneta mojih pravednih halifa nakon mene. Čvrsto se prihvatite toga i*

---

e'ajān, 3/117-118) Naime, riječ je o batinijskoj, šiitkskoj sekti koju su mnogi učenjaci proglasili otpadnicima od islama zbog njihove dogme koja je suprotna osnovama islamskog vjerovanja. Ibn Tejmijje, rhm, rekao je o njima: *"Oni su najveći grješnici i najveći nevjernici među ljudima."* (*Medžmū'ul-fetāva*, 35/127). Poznati kadija Ebu Bekr el-Bākilani je govorio: *"To je narod koji javno pokazuje da su rafidije (šiije), ali u sebi kriju jasno nevjerstvo."* (Vidjeti: Ibn Kesir, *El-Bidaje ven-nihaje*, 15/439-440). Fatimijsku državu ukinuo je poznati vojskovođa Salahuddin el-Ejjubi, rhm, u 6. hidžretskom stoljeću, pa je njihovom propašću prestalo obilježavanje mevluda. Međutim, nedugo nakon toga mevlud ponovo biva oživljen u Mosilu od strane pobožnjaka šejha Omera b. Muhammeda el-Mulle, a za njim se povodi i vladar Erbila (u Iraku) kralj Muzaffer Ebu Se'id Kukuburi. (Vidjeti: Ebu Šāme, *El-Bā'isu 'ala inkāril-bide'i vel-havādis*, str. 24). Nakon toga mevlud se rasprostranio diljem islamskog ummeta i teško da ima muslimanska sredina, a da se u njoj ne proslavlja mevlud.

[4] Buhari, br. 2697; i Muslim, br. 1718, a hadis je prenijela Aiša, radijallahu anha.

stisnite svojim kutnjacima. I upozoravam vas na novine u vjeri, jer svaka novina u vjeri je bid'at – novotarija, a svaka novotarija je zabluda."[5]

Ova dva hadisa žestoko upozoravaju na opasnost uvođenja i rađenja novotarija.

Allah, dželle šanuh, je rekao u Svojoj Jasnoj knjizi: *"... a ono što vam Poslanik dadne to uzmite, a što vam zabrani to ostavite." (El-Hašr, 7)*; *"Neka se pripaze oni koji postupaju suprotno njegovom naređenju da ih ne pogodi kakva fitna (smutnja)*[6]*; ili da ih ne zadesi bolna kazna." (En-Nur, 63) "Vi u Allahovom Poslaniku imate najbolji uzor, za onoga koji se nada Allahovoj milosti i nagradi na onom svijetu, i koji često Allaha spominje." (El-Ahzab, 21)*; *"Allah je zadovoljan prvim muslimanima, muhadžirima i ensarijama i svima onima koji ih slijede dobra djela čineći, a i oni su zadovoljni Njime; za njih je On pripremio džennetske bašče kroz koje rijeke teku, i oni će vječno i zauvijek u njima boraviti. To je veliki uspjeh." (Et-Tevbe, 100)*; *"Danas sam vašu vjeru usavršio i Svoju blagodat prema vama upotpunio i zadovoljan sam da*

---

[5] Ahmed, 4/126-127; Ebu Davud, br. 4607; Tirmizi, br. 2676; Ibn Madže, br. 44; i drugi od Irbāda b. Sarije, radijallahu anhu. Hadis je vjerodostojan kao što tvrde Tirmizi, Ebu Nu'ajm, Hakim, Ibn Abdil-Berr i dr. (Vidjeti: Ibn Redžeb, *Džāmi'ul-ulūmi vel-hikem*, str. 486-487).

[6] Imam Ahmed b. Hanbel, rhm, ponavljao bi ovaj ajet i govorio: *"Šta je fitna? To je širk! Možda se u srcu onog koji postupa suprotno njegovom naređenju pojavi nešto od zablude i tako ode u propast."* (Ibn Betta, *El-Ibānetul-kubrā*, 1/260).

vam islam bude vjera." (El-Maide, 3)[7]. Ajeti koji govore o ovome su mnogobrojni.

Oni koji obilježavaju mevlud i njemu slične običaje kao da žele reći da Allah, dželle šanuh, nije usavršio i upotpunio vjeru ovom ummetu, te da Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, nije dostavio ummetu ono što im je potrebno da rade po tome, sve dok nisu došli oni nakon njega pa uveli u vjeru ono što Allah nije propisao, misleći da je to od djela koja ih približavaju Allahu. Takvo nešto je, zasigurno, velika opasnost i očita nepokornost Allahu i Njegovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem.

Uzvišeni Allah je Svojim robovima usavršio vjeru i upotpunio prema njima Svoju blagodat, a Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, prenio nam je vjeru i u potpunosti je pojasnio, te nije ostavio ni jedan put koji nas vodi ka Džennetu i udaljava od Vatre, a da nam ga nije pojasnio i uputio nas na njega.[8]

---

[7] Imam Malik b. Enes, rhm, je rekao: *"Onaj ko u islam uvede novotariju i smatra je dobrom (lijepom), taj želi reći da je Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, pronevjerio poslanicu jer Allah je rekao: 'Danas sam vam vašu vjeru usavršio...' (El-Māide, 3), pa ono što tada nije bila vjera, zasigurno nije ni danas vjera."* (Šātibi, *El-I'atisām*, 1/28).

[8] 'Irbad b. Sarije, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Ostavio sam vas na jasnome (bijelom) putu i uputi, čija noć je isto jasna kao i njen dan. Neće s njega skrenuti osim onaj ko je propao."* (Ahmed, 4/126; Ibn

Abdullah b. Amr, radijallahu anhuma, u vjerodostojnom hadisu prenosi da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Nije Allah poslao nijednog vjerovjesnika, a da nije imao za obavezu da uputi svoj ummet na ono što je poznavao od dobra za njih i upozori ih na ono što je poznavao od zla po njih."* Bilježi ga Muslim u *Sahihu*.[9]

Svima je poznato da je naš Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, najbolji od svih poslanika i pečat svih vjerovjesnika. On je najpotpuniji od svih ljudi u prenošenju objave od Allaha i najbrižniji u upućivanju savjeta ljudima. Stoga, da je kojim slučajem obilježavanje mevluda vjerski propis s kojom je Allah zadovoljan da ga praktikuje naš Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, a u tome ga slijedi njegov ummet, pa zasigurno bi ga obilježio i sam Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, za vrijeme svog života po Allahovoj naredbi. U najmanju ruku, barem bi to uradio neko od njegovih plemenitih ashaba, Allah bio s njima zadovoljan. Kada znamo da se to nije desilo, onda

---

Madže, br. 43). Ebu Zerr el-Gifari, radijallahu anhu, kazao je: *"Umro je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, a nije ostavio ni pticu na nebesima koja pokreće svoja krila, a da nam o njoj nije dao znanja."* (Ahmed, br. 21361; Ibn S'ad, *Tabakatul-kubra,* 2/354). U drugom rivajetu Ebu Zerr prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Nije ostalo ništa što vas približava Džennetu i udaljava od Vatre, a da vam nije pojašnjeno."* (Taberani, *El-Mu'džemul-kebir*, br. 1647).

[9] *Sahih Muslim*, br. 1844.

nam je jasno da je islam od toga čist. Štaviše, to je od novotarija u vjeri na koje je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, upozorio svoj ummet, kao što spomenuto u prethodna dva hadisa, a isto značenje preneseno je i u drugim hadisima.

Jedan od tih hadisa su njegove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi na džumanskoj hutbi: *"Doista je najbolji govor – Allahova knjiga, a najbolja uputa – uputa Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem. Najgore stvari su novine u vjeri, a svaka novotarija (bid'at) je zabluda."* Bilježi ga Muslim u *Sahihu*.[10] Ajeta i hadisa koji govore o tome je mnogo.

Veliki broj islamskih učenjaka jasno je porekao dozvoljenost i ispravnost proslave mevluda. Upozorili su na njega uzimajući za dokaz spomenute i druge argumente.[11] Neki od učenjaka iz potonjih generacija

---

[10] *Sahih Muslim*, br. 867, od Džabira b. Abdullaha, radijallahu anhuma.

[11] Imam Tadžuddin el-Fākihani, rhm, kaže: *"Nije mi poznato da mevlud ima osnovu u Kur'anu, niti sunnetu, niti nam je preneseno da ga je praktikovao iko od učenjaka ummeta koji su nam uzor u vjeri i koji se pridržavaju upute prethodnika. Naprotiv, to je novotarija koju su izmislili zabludjeli."* (*El-Mevridu fi amelil-mevlid*, str. 8-9). Šejhul-islam Ibn Tejmijje, rhm, tvrdi: *"Mevlud je novotarija koju nije pohvalio niko iz prvih generacija, niti je iko od njih to praktikovao."* (*Medžmu'ul-fetava*, 25/298). Mevlud je, također, osudio i imam Ebul-Velid el-Bādži, rhm, u djelu *Hukmu bid'atil-idžtimā'i fi mevlidin-Nebijj*, Ibnul-Hādždž el-Maliki, rhm, u djelu *El-Medhal* (2/10), Ebu Ishak eš-Šātibi, rhm, u djelu *El-I'atisām* (1/53),

Ebul-Abbas el-Venšerisi, rhm, u djelu *El-Mi'jarul-mu'rib* (7/99), Ibn ed-Dija el-Hanefi, rhm, u djelu *Muhtesar tenzihil-Mesdžidil-harami an bide'il-dželeletil-avāmm* (str. 17), Abdullah b. Muhammed b. Abdul-Vehhab, rhm, kao što se navodi u djelu *Ed-Durerus-senijje* (5/398), Muhammed Bešir es-Sehsevāni el-Hindi, rhm, u djelu *Sijānetul-insān* (str. 461), Džemaluddin el-Kāsimi, rhm, u djelu *Islāhul-mesādžid minel-bide'i vel-avāid* (str. 114), Sulejman b. Suhmān, rhm, u djelu *Ed-Dijāuš-šārik* (str. 127), Muhammed 'Izzuddin el-Kassām, rhm, kao što se navodi u djelu *Mevsū'atu mevākifis-selef* (9/221), Muhammed eš-Šukajri, rhm, u djelu *Es-Sunenu vel-mubtedeāt* (str. 139), Muhammed Rešid Rida, rhm, u *Medželletul-Menār* (17/111), Muhammed b. Ibrahim Alu Šejh, rhm, u *Fetvama* (3/63), Abdullah b. Humejd, rhm, kao što se navodi u djelu *Ed-Durerus-senijje* (16/104), Jusuf Eba Butajjin, rhm, u djelu *El-Mutesavvifetu ve bid'atul-ihtifāli bil-mevlid* (str. 120-122), Ihsan Ilahi Zahir el-Pakistani, rhm, u djelu *El-Berilevijje* (str. 129-131), Hamud et-Tuvejdžiri, rhm, u djelu *Er-Reddul-kavijju* (str. 89), Isma'il el-Ensari, rhm, u djelu *El-Kavlul-fasl*, Abdullah b. Zejd Alu Mahmud, rhm, u djelu *Kelimetul-hakk fil-ihtifāli bi mevlidi Sejjidil-halk*, Muhammed Nasiruddin el-Albani, rhm, u serijalu *Silsiletul-huda ven-nur* (br. kasete 1/94), Ibn Usejmin, rhm, u djelu *El-Kavlul-mufid* (1/382) i drugim djelima, Atijje Muhammed Salim, rhm, u dovršetku tefsira *Edvāul-bejan* (8/384), Abdullah el-Bessam u djelu *Tevdihul-ahkam* (3/21), Abdullah el-Džibrin, rhm, u *Fetava fit-tevhid* (str. 32), Ebu Bekr el-Džezairi u djelu *El-Insāfu fi ma kile fil-mevlidi minel-guluvvi vel-idžhāf*, Salih el-Fevzan u djelu *El-Iršād ila sahihil-i'atikād* (str. 333), Abdul-Muhsin el-Abbad u djelu *Er-Reddu aler-Rifā'i vel-Būti* (str. 83), dr. Abdullah b. Abdul-'Aziz el-Džibrin, rhm, u djelu *Teshilul-akidetil-islamijje* (str. 524), Se'id el-Kahtani u djelu *Akidetu-muslim* (2/735) i mnogi drugi.

imali su oprečan stav njima dozvolivši mevlud pod uslovom da se u njemu ne čini nešto od vjerom pokuđenih i prezrenih radnji, kao pretjerivanje u veličanju Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, miješanja između muškaraca i žena, korištenja muzičkih instrumenata za razonodu i zabavu i drugih djela pokuđenih šerijatom, koji je čist od svega toga.[12] Oni su ubijeđeni da je mevlud lijepa novotarija.[13]

Međutim, šerijatsko pravilo nalaže da se sve ono oko čega se ljudi razilaze od vjerskih propisa vrati Allahovoj knjizi i sunnetu Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem. Uzvišeni je rekao: *"O vjernici, pokoravajte se Allahu i pokoravajte se Poslaniku i vašim predvodnicima. A ako se u nečemu raziđete, vratite se Allahu i Poslaniku, ako vjerujete u Allaha i Sudnji dan; to vam je bolje i za vas*

---

[12] Šejh Muhammed b. Jusuf es-Salihi eš-Šami, rhm, prenio je propisanost proslave mevluda od Ebul-Hattaba Ibn Dihje, Ibn Hadžera el-Askalanija, Sehavija, Ibnul-Džezerija, Ibnul-Dževzija, Ibn Zafera, Džemaluddina el-Muhallisa, Ibn Tabbaha, Zahiruddina et-Tuzmentija, Sadruddina el-Džezarija i drugih. (Vidjeti: *Subul-huda ver-rešad*, 1/362-374). Istog stava bili su i Ebu Šame, rhm, u djelu *El-Ba'isu ala inkaril-bide'i vel-havadis* (str. 13), Ibn Hadžer el-Hejsemi, rhm, u djelu *El-Fetaval-hadisijje* (str. 150), Dželaluddin es-Sujuti, rhm, u djelu *El-Havi lil-fetva* (1/221) i dr.

[13] Abdullah b. Omer, radijallahu anhuma, je rekao: *"Svaka novotarija je zabluda, pa makar je ljudi smatrali dobrom i lijepom!"* (Ibn Betta, *El-Ibānetul-kubrā*, 1/339).

rješenje ljepše.” (En-Nisa, 59); *“Ma u čemu se razilazili, treba da presudu dā Allah.” (Eš-Šura, 10)*.

Mi smo se, kako bi saznali propis mevluda, vratili Allahovoj knjizi, pa smo našli da nam naređuje slijeđenje Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, u svemu s čime je došao od vjerskih propisa i na što nas je upozorio od zabranjenih stvari, a ujedno nas je, dželle šanuh, obavjestio da je usavršio ovom ummetu njihovu vjeru. S druge strane znamo da nam Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, nije propisao obilježavanje mevluda, pa s tim u vezi jasno nam je da mevlud nije od vjere koju nam je usavršio Allah, dželle šanuh.

Uzvišeni nam je, također, naredio slijeđenje Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, u vjeri i mi smo vratili propis mevluda njegovom sunnetu, ali nismo našli da je on obilježavao mevlud, niti da je naredio njegovo obilježavanje, niti je preporučio, niti su ga obilježavali njegovi plemeniti ashabi, Allah bio s njima zadovoljan.

Radi spomenutog, zaključili smo da mevlud nije propisan u našoj vjeri, nego se ubraja u zabranjene novotarije koje su uvedene u islam naknadno. Pored toga, potpada i pod propis zabranjenog oponašanja

ehlulu-kitabija – židova i kršćana prilikom njihovih praznika.[14]

Jasno je svakom ko ima i trun pronicljivosti i žudi za slijeđenjem istine, a u tome je pravedan, da obilježavanje mevluda nije od vjere islama, nego je uvedena novotarija koju su nam Allah i Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, naredili da napustimo.

Ne dolikuje razumom obdarenim da budu slijepo zavedeni mnoštvom onih koji obilježavaju mevlud. Istina se, kao što je poznato, ne prepoznaje po mnoštvu sljedbenika, nego po dokazimna i šerijatskim argumentima.[15] Uzvišeni Allah u kontekstu židova i

---

[14] Abdullah b. Omer, radijallahu anhuma, prenosi da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Onaj ko oponaša neki narod je od njih."* Bilježi ga Ebu Davud, br. 4031, a šejhul-islam Ibn Tejmijje, rhm, kaže: *"Lanac prenosilaca je dobar."* (*Iktidau siratil-mustekim*, 1/369).

[15] Abdullah b. Mes'ud, radijallahu anhu, je rekao: *"Većina ljudi je napustila džemā'at! Džemā'at je ono što se podudara s istinom, pa makar ti bio sam."* (Ebu Šāme, *El-Bāisu 'alā inkāril-bide'i vel-havādis*, str. 22). Imam Ibn Hibban el-Busti, rhm, je rekao: *"Naredba da se slijedi džemā'at je općenit izraz pod kojim se misli na posebno značenje. Džemā'at je ono na čemu su bili jednoglasni ashabi Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem. Pa, prema tome, onaj se bude držao onoga na čemu su oni bili, radijallahu anhum, a udalji se od onih koji su došli nakon njih, takav se ne smatra od onih koji se suprostavljaju džemā'atu niti od onih koji se od džemā'ata odvajaju. Isto tako, onaj ko se udalji od njihove upute (upute ashaba) a slijedi one koji su došli nakon njih, takav se smatra od onih koji su se suprostavili*

kršćana kaže: *"Oni govore da neće ući u Džennet osim ko bude od židova ili kršćana. To su puste želje njihove! Ti reci: 'Dokaz svoj dajte ako je istina to što govorite.'" (El-Bekare, 111)*; *"Ako bi se ti pokoravao većini onih koji žive na Zemlji; oni bi te od Allahova puta odvratili." (El-En'am, 10)*.

Zatim, obilježavanje mevluda u većni slučajeva, pored toga što je novotarija, nije pošteđeno drugih zabranjenih radnji poput: miješanja između muškaraca i žena[16], pijenja opojnih pića i konzumiranja onoga

---

džemā'atu. Nakon ashaba, radijallahu anhum, džemā'at je narod koji je pri sebi objedinio primjenu vjere, razum i znanje, te ustrajno napušta slijeđenje strasti u onome što propagira. Oni su džemā'at, pa makar njihov broj bio mali, a nije džemā'at većina ljudi, niti su to besposličari, maloumnici i dangubičari, pa makar ih bilo puno." (*Sahih Ibn Hibbān*, 14/126-127). Ebu Šāme ed-Dimeški, rhm, kaže: *"Istina je ono na čemu su bili Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, i njegovi ashabi, radijallahu anhum. Zato se neće osvrćati na mnoštvo sljedbenika zablude nakon njih."* (*El-Bāisu 'alā inkāril-bide'i vel-havādis*, str. 22). Imam Ibnul-Kajjim, rhm, tvrdi: *"Znaj da je učenjak koji slijedi istinu konsensuz, dokaz i većina, pa makar bio sam, pa makar se s njim razišli svi stanovnici Zemlje."* (*I'alāmul-muvekki'in*, 3/308).

[16] Mnogo je dokaza iz Kur'ana i Sunneta koji ukazuju na zabranu bespotrebnog miješanja između muškaraca i žena, a navest ćemo samo neke. 'Ukbe b. Amir, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Čuvajte se ulaska kod žena!"* (Buhari, br. 5232; i Muslim, br. 2172). Od Ebu Hurejre, radijallahu anhu, prenosi se da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Najbolji muški safovi su prednji, a najgori su zadnji; a najbolji ženski safovi su zadnji, a najgori su prednji."* (Muslim, br. 440) Imam Nevevi, rhm, kaže:

što muti pamet[17], slušanja muzike i pjesmi[18] i drugih loših djela.

"Prednost zadnjih safova za žene je zbog njihove udaljenosti od miješanja sa muškarcima." (*Šerhu Sahihi Muslim*, 4/159). Ebu Usejd el-Ensari, radijallahu anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom bio van džamije, a muškarci su se, idući putem, izmiješali sa ženama, pa on reče ženama: *"Izdvojite se, vi ne trebate ići sredinom puta – idite njegovim krajem."* Nakon toga bi se žena pribila uza zid, toliko da bi joj ogrtač zapinjao o zid koliko mu je bila blizu. (Ebu Davud, br. 5272, a šejh Albani, rhm, tvrdi u djelu *Silsiletus-sahiha*, 2/512, da je hadis *hasen*-dobar).

[17] Ovo je rašireno u nekim muslimanskim zemljama.

[18] Uzvišeni Allah je rekao: *"Ima ljudi koji kupuju lehvel-hadis da bi, ne znajući koliki je to grijeh, s Allahova puta odvodili..." (Lukman, 6)*. Abdullah b. Mes'ud, radijallahu anhu, upitan je šta to znači *"lehvel-hadis"*, pa je rekao: *"To je muzika, tako mi Onog mimo kojeg nema drugog boga!"* – ponovivši to tri puta. (Ibn Džerir et-Taberi, *Džami'ul-bejan*, 18/534). Isto su smatrali Ibn Abbas, Džabir b. Abdullah, 'Ikrime, Se'id b. Džubejr, Mudžahid b. Džebr, Mekhul, Amr b. Šu'ajb i dr. (Vidjeti: *Tefsir Ibn Kesir*, 6/331). Imam Ibn Kajjim el-Dževzijje, rhm, kaže: *"Dovoljno je to što su ashabi protumačili da je 'lehvel-hadis' muzika."* (*Igasetul-lehfan*, 1/240). Hasan el-Basri, rhm, je rekao: *"Ovaj ajet je objavljen povodom pjesme i muzičkih instrumenata."* (Sujuti, *Ed-Durrul-mensur*, 6/505). Poznati komentator Kur'ana iz reda tabi'ina Mudžahid b. Džebr, Ibn Abbasov učenik, proučio je ajet u kojem se Uzvišeni Allah obraća šejtanu: *"I zavodi glasom svojim koga možeš..."*, pa je prokomentarisao: *"Tj. zavodi ih muzikom i muzičkim instrumentima."* (*Tefsiru Begavi*, 5/105). Abdur-Rahman b. Ganm el-Eš'ari, rhm, prenosi od Ebu

Nekada se zna desiti i nešto mnogo opasnije od navedenog, a to je činjenje velikog širka. Primjer toga je pretjerivanje u veličanju Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, ili drugih od tzv. evlija. Neki ga dozivaju, alejhis-salatu ves-selam, i upućuju mu dove, traže od njega pomoć, vjeruju da on poznaje tajne i nevidljivi svijet (gajb) i ono što će se desiti u budućnosti i čine druga djela koja su jasno nevjerstvo. Mnogi ljudi upadaju u ova djela prilikom obilježavanja mevluda posvećenog Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, ili nekom drugom od onih koje oni nazivaju Allahovim evlijama.

Amira ili Ebu-Malika el-Eš'arija, radijallahu anhu, da je čuo Resulullaha, sallallahu alejhi ve sellem, kako kaže: *"U mome ummetu bit će onih koji dozvoljavaju nezakonit spolni odnos, svilu, vino i muzičke instrumente...*" (Buhari, br. 5590). Vidimo kako je Vjerovjesnik, alejhis-selam, u istom kontekstu spomenuo blud, svilu i alkohol sa muzikom, a njegove riječi: *"bit će onih koji dozvoljavaju..."* ukazuju da je to u osnovi zabranjeno. Ujedno, islamski učenjaci su jednoglasni da je muzika haram, a njihovi citati o tome su poznati. (Vidjeti detaljnije: Tarifi, *El-Ginau fil-mizan*, str. 34-37) Činjenica da je tekst pjesme "ispravan", ne čini dozvoljenim slušanje muzičkih instrumenata, isto kao što i pijenje iz čiste posude ne čini alkohol dozvoljenim. Štaviše, slušanje/pjevanje ilahija uz muziku možda je i veći grijeh od slušanja razvratne muzike. Uobičajna muzika samo je grijeh, dok je "pobožna" muzika i grijeh, a i novotarija u vjeri, jer oni koji je slušaju smatraju da čine dobro djelo i da ih ta muzika podsjeća na ahiret i sl. Molimo Allaha, dželle šanuh, da popravi stanje!

Vjerodostojno je preneseno da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Upozoravam vas na pretjerivanje u vjeri, jer je, doista, pretjerivanje u vjeri uništilo one koji su bili prije vas."*[19] Još je rekao: *"Nemojte pretjerivati spram mene kao što su pretjerali kršćani spram sina Merjeminog. Doista, ja sam rob, pa zato recite: 'Allahov rob i Njegov poslanik!'"* Bilježi ga Buhari u *Sahihu* od Omera, radijallahu anhu.[20]

Čudno je, zaista, kako mnogi ljudi ulažu krajnji napor da bi prisustvovali mevludu, iako je novotarija, još to žestoko i emotivno opravdavaju, ali u isto vrijeme ostavljaju ono što im je Allah, dželle šanuh, strogo naredio, poput džuma-namaza i ostalih namaza u džematu.[21] Na ta izrazito bitna djela ne obraćaju pažnju, niti smatraju da su grješni radi toga.[22] Razlog

---

[19] Ahmed, br. 3247; Nesai, br. 3087; Ibn Madže, br. 3029 i dr. od Ibn Abbasa, radijallahu anhuma.

[20] *Sahihul-Buhari*, br. 3445.

[21] Mnogi uopšte ne obavljaju namaz, niti druge islamske ruknove, ali odlaze na mevlud želeći time da iskažu svoju ljubav prema Allahu i Njegovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, što je očita kontradiktornost.

[22] Šejhul-islam Ibn Tejmijje, rhm, kaže u tom smislu: *"Većina onih koji se trude u praktikovanju ovih novotarija vidjet ćeš ih kako malaksaju kada treba slijediti Poslanikov, sallallahu alejhi ve sellem, sunnet ali su zato uporni u novotarijama. Primjer njih je poput onog koji ukrasi Mushaf i onda ne uči iz njega, ili ga uči ali ne radi po njemu, ili uljepšava džamiju ali ne klanja u njoj..."* (*Iktidaus-siratil-mustekim*, 2/124).

tome je slabost imana (vjerovanja), nedovoljna upućenost i mnoštvo grijeha koji su prekrili njihova srca. Molim Allaha da oprosti i nama i svim drugim muslimanima!

Neki od onih koji posjećuju mevlude misle da Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, lično prisustvuje obilježavanju mevluda, pa radi toga, želeći mu ukazati počasti i izraziti dobrodošlicu, ustaju na noge. Takvo nešto je jedna od najgorih izmišljotina te vrhunac neznanja.[23] Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, neće izaći iz svog kabura prije Sudnjega dana, niti ima ikakvog kontakta s bilo kim od ljudi, niti prisustvuje njihovim okupljanjima, nego boravi u svome kaburu (mezaru) do Sudnjega dana, a njegova duša je na uzvišenom skupu kod svoga Gospodara, u Kući plemenitosti.[24] Uzvišeni Allah je rekao u suri El-Mu'minun: *"Vi ćete, poslije toga, pomrijeti, a zatim ćete, na onom svijetu, oživljeni biti." (15-16)*, a Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže: *"Ja sam prvi čiji će se kabur otvoriti na Sudnjem danu, i prvi koji će se zauzimanti (činiti šefa'at), i*

---

[23] Enes b. Malik, radijallahu anhu, kazao je: *"Ashabima nije bio niko draži od Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i pored toga oni, kad bi ga ugledali ne bi pred njim ustajali, znajući da je on to prezirao."* (Tirmizi, br. 2754).

[24] Tj. u društvu s odabranim melecima koji su bliski Uzvišenom Allahu, dželle šanuh.

prvi čije će zauzimanje biti primljeno.”[25] Neka su na njega najbolji salavat i selam od njegova Gospodara!

Ovaj plemeniti ajet i hadis, te svi drugi ajeti i hadisi identičnog značenja, upućuju da će Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, i drugi koji su umrli biti proživljeni iz kaburova tek na Sudnjem danu. Svi islamski učenjaci su jednoglasni u vezi s tim i među njima nema neslaganja oko toga.

Svaki musliman dužan je povesti brigu o ovim stvarima i pripaziti se novotarija koje su neznalice nepravedno uvele u vjeru, a Uzvišeni Allah o tome nije spustio nikakva dokaza. Allah, dželle šanuh, je najbolji pomagač, na Njega se istinski oslanjamo i nema promjene stanja niti snage osim uz Allahovu pomoć.

Kada je posrijedi nazivanje selama Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, mimo mevluda, to je izrazito pohvalno i smatra se jednim od najboljih dobrih djela koja nas približavaju Allahu.

Uzvišeni je rekao: *“Doista Allah i meleki Njegovi donose salavat na Vjerovjesnika.*[26] *O vjernici, donosite salavat na njega i vi, i pokorite se u potpunosti!”* *(El-Ahzab, 56)*, a

---

[25] Muslim, br. 2278, od Ebu Hurejre, radijallahu anhu.

[26] Ebul-Alije, rhm, je rekao: *“Allahovo donošenje salavata na Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, znači da ga On hvali u prisustvu meleka, dok salavati meleka na njega znače da oni upućuju dove za njega.”* (*Sahihul-Buhari*, 6/120).

Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, ističe: *"Ko na mene donese jedan salavat, Allah na njega donese deset salavata."*[27]

Salavate je propisano donositi u bilo koje vrijeme, a posebno je pritvrđeno na kraju svakog namaza[28], čak i obavezno (vadžib) kod nekih islamskih pravnika.

Sunnet ukazuje da je pritvrđeno donositi salavate u mnogim situacijama, kao nakon ezana[29], prilikom njegovog, alejhis-selam, spomena[30], u danu i noći džume (petka)[31] – kao što na to upućuju mnogi hadisi.

---

[27] Muslim, br. 384, od Abdullaha b. Amra, radijallahu anhuma.

[28] Tj. na zadnjem sjedenju – *tešehhudu*.

[29] Od Džabira b. Abdullaha, radijallahu anhuma, prenosi se da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Onaj ko izgovori kad sasluša ezan: 'Allahu, Gospodaru moj, ovoga vječno savršenog poziva i zauvijek postojane molitve, podari Muhammedu položaj, visoki stepen i uputi ga na hvale vrijedno mjesto koje si mu obećao', zaslužit će moj šefa'at na Sudnjem danu."* (Buhari, br. 614).

[30] Ebu Hurejre, radijallahu anhu, prenosi da se Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, jednog dana popeo na minber i rekao: *"Amin!"* Ashabi su ga upitali o tome, a on je rekao: *"Došao mi je Džibril i rekao: 'Neka je udaljen svako onaj u čijem prisustvu budeš spomenut, a on ne donese salavat na tebe!', pa sam rekao: 'Amin!'"* (Buhari, *El-Edebul-mufred*, br. 646)

[31] Od Evsa b. Evsa, radijallahu anhu, prenosi se da je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Petak je jedan od najboljih dana: u njemu je stvoren Adem, u njemu je umro, u njemu će se puhnuti u Rog i u njemu će se desiti krik. Zato petkom donosite što više salavate na mene, jer će oni doprijeti do mene."* (Ebu Davud, br.

Allaha molimo da uputi nas i sve ostale muslimane na ispravno razumijevanje vjere, da nas učvrsti na njenom slijeđenju, da nas počasti slijeđenjem sunneta i napuštanjem novotarija, a On je Blagi i Plemeniti.

Salavati i selami Allahovom iskrenom robu i Poslaniku, našem vjerovjesniku Muhammedu, njegovoj časnoj porodici i svim plemenitim ashabima.[32]

1047; i Ibn Madže, br. 1085. Neki učenjaci poput Buharije, Ebu Zur'e i Ebu Hatima er-Razija i dr. prigovorili su ovoj predaji, a Allah najbolje zna. Vidjeti: Ibn Redžeb, *Šerhul-'ilel*, 2/681-684).

[32] Ova kratka poslanica štampana je zasebno više puta, a naknadno je po dozvoli uvaženog šejha, rhm, uvrštena u njegove sabrane fetve, članke i poslanice *Medžmū'a fetāvā Ibn Bāz*, 1. tom, str. 178-182.

BILJEŠKA O AUTORU

Šejh Abdul-'Aziz b. Abdullah b. Abdur-Rahman b. Muhammed b. Abdullah b. Baz, rhm, rođen je 1330 h. god., u Rijadu, glavnom gradu današnje Saudijske Arabije.

Iako je šejh Ibn Baz, rhm, u ranoj mladosti, na samom početku stjecanja znanja, bio nadaren zdravim vidom, ta blagodat nije dugo trajala. 1346 h. god. njegov vid slabi zbog bolesti koju je zadobio na očima, a nekoliko godina kasnije Allahovim htijenjem vid gubi u potpunosti. Allah, dželle šanuh, uskratio je šejhu blagodat vida, ali za uzvrat, nadahnuo ga je vidom srca, znanjem i spoznajom vjere.

Još u ranom djetinjstvu šejh Ibn Baz, rhm, počinje s učenjem šerijatskih nauka. Prije punoljetstva okončava učenje Kur'ana napamet, a nakon toga posjećuje veliki broj islamskih učenjaka i pred njima proučava mnoga kapitalna djela, te izučava raznolike šerijatske discipline.

Veliki je broj islamskih učenjaka pred kojima je šejh stjecao šerijatsko znanje. Među najpoznatijim su šejhovi Muhammed b. Abdul-Latif i Salih b. Abdul-'Aziz, praunuci šejhul-islama Muhammeda b. Abdul-Vehabba, te Sa'd b. Hamed b. Atik, Hamed b. Faris, Sa'd Vekkas el-Buhari i drugi. Najpoznatiji šejhov

učitelj, bez dvojbe, bio je poznati muftija Muhammed b. Ibrahim Alu Šejh, rhm. Pred njim je šejh učio više od 10 godina.

Dužnosti koje je uvaženi šejh, rhm, obavljao tokom života:

• Kadija u gradu Hardž više od 14 godina. Od 1357. pa sve do 1357. h. god.

• Profesor na *Visokom znanstvenom institutu* u Rijadu, od 1372 h. god., te na *Fakultetu šerijata* od 1373 h. god. Tu dužnost je obnašao 9 godina, a predmeti koje je predavao su: fikh, tevhid i hadis.

• Zamjenik rektora *Islamskog univerziteta u Medini*, od 1381. h. god. u trajanju od 9 godina.

• Rektor *Islamskog univerziteta u Medini*, od 1390. pa sve do 1395. h. god. Tu funkciju preuzima nakon smrti prvog rektora, uvaženog šejha Muhammeda b. Ibrahima, rhm.

• Predsjednik *Znanstvene institucije za naučna istraživanja, izdavanje fetvi, da'vu i savjetovanje* od 1395. h. god. u trajanju od 19 godina.

• Glavni muftija, te predsjednik *Vijeća najeminent-nijih učenjaka* i predsjednik *Stalne komisije za fetve*, od 1414. h. god. pa sve do smrti.

Pored navedenih dužnosti šejh Ibn Baz, rhm, obnašao je i mnoge druge funkcije kao što je predsje-

davanje glavnim vijećem *Svjetske muslimanske lige – Rabite*, predavač u Mekkanskom haremu, predavač u Poslanikovoj, sallallahu alejhi ve sellem, džamiji u Medini, predsjedavanje *Vrhovnim vijećem za brigu o džamijama* itd.

Šejh je autor mnogih korisnih djela, a neka od njih su: *El-Fevāidul-dželijje* (iz nasljednog prava), *Et-Tahkiku vel-idāh* (o propisima hadždža), *Et-Tehziru minel-bida'i* (o novotarijama), *El-Akidetus-sahiha ve ma judādduha* (o ispravnom vjerovanju), *Nekdul-kavmijjetil-arabijje* (o pobijanju arapskog nacionalizma), *Vudžubul-'ameli bis-sunneti* (o obaveznosti rada po sunnetu), *Ed-Da'vetu ilellah ve ahlākud-du'ati* (o islamskom misionarstvu i ahlaku daija), *Hukmu-s-sufuri vel-hidžab* (o propisima hidžaba), *Ikāmetul-berāhin 'ala hukmi men istegāsa bi-gajrillahi ev saddekal-kehenete vel-'arrāfin* (o propisu upućivanja dova nekom drugom mimo Allahu i statusu odlaska vračarima i gatarima), *Ed-Durusul-muhimme li 'āmmetil-umme* (kratki savjeti običnom muslimanskom narodu) i dr. Spomenuta i mnoga druga djela, članci i fetve naknadno su uvrštena u opći opus svih šejhovih naučnih radova, poznatim pod imenom *Medžmu'u fetava ve mekalat mutenevvi'a*. Ta naučna enciklopedija štampana je u više od trideset tomova.

Nakon kraće bolesti, u četvrtak 27. muharrema, 1420 god. po Hidžri u Taifu, šejh napušta dunjaluk i odlazi Allahu. Dženaza je obavljena sutradan u

Mekkanskom haremu nakon džuma-namaza, a potom je ukopan na mezarju El-Adl u Mekki.

Molimo Allaha, dželle šanuh, da nagradi uvaženog šejha najboljom nagradom za njegov hizmet islamu i muslimanima, da mu oprosti grijehe, uzdigne ga na visok stepen i uvede u Džennet bez polaganja računa. Amin! [33]

[33] Najbolja knjiga koja govori o životu uvaženog šejha, rhm, je djelo *Dževanib min siretil-imam Abdul-'Aziz b. Baz* od šejha Muhammeda b. Musāa el-Musāa, rhm.

BESPLATAN PRIMJERAK